

EXPUNERE DE MOTIVE

Libera circulație a persoanelor constituie una dintre libertățile fundamentale ale omului care, în viziunea dreptului comunitar, presupune existența unui spațiu fără frontiere în interiorul căruia exercitarea acestui drept este asigurată în baza dispozițiilor tratatului constitutiv al Uniunii Europene.

Directiva 2004/38/CE a Parlamentului european și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și rezidență a cetățenilor Uniunii Europene și a membrilor de familie ai acestora pe teritoriul statelor membre stabilește faptul că cetățenia Uniunii Europene conferă fiecărui cetățean al acesteia dreptul fundamental și individual de a circula liber și de a-și stabili rezidența pe teritoriul statelor membre.

În scopul creării cadrului juridic care să reglementeze intrarea și șederea cetățenilor Uniunii Europene pe teritoriul României a fost adoptată *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 102/2005 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European*, aprobată cu modificări și completări prin Legea 260/2005. Acest cadru normativ urmează să intre în vigoare la data aderării României la Uniunea Europeană, însă, după adoptare, au fost sesizate unele neconcordanțe în ceea ce privește transpunerea prevederilor Directivei 2004/38/CE.

Cetățenia Uniunii trebuie să constituie statutul de bază al resortisanților statelor membre în exercitarea dreptului acestora de a circula liber și de a-și stabili rezidența.

Pentru ca cetățenii Uniunii Europene să-și poată exercita acest drept în condiții obiective de libertate și demnitate, dreptul la liberă circulație și rezidență este acordat și membrilor de familie ai cetățenilor Uniunii Europene, indiferent de cetățenia acestora. Conform art.2 pct.2 din Directiva 2004/38/CE prin *membru de familie* se înțelege:

- a) soțul/soția;
- b) *partenerul cu care cetățeanul UE are un parteneriat înregistrat, în baza legislației unui stat membru, dacă în conformitate cu legislația statului membru gazdă parteneriatul înregistrat este echivalent al căsătoriei și în conformitate cu condițiile stabilite de legislația relevantă a statului membru gazdă;*
- c) *descendenții în linie directă care nu au împlinit vârsta de 21 de ani sau se află în întreținere sau cei ai soțului/soției ori partenerului așa cum a fost definit la punctul b;*

d) ascendenții pe linie directă care se află în întreținere și cei ai soțului/soției ori partenerului așa cum a fost definit la punctul b.

În ceea ce privește *parteneriatul*, conform prevederilor de mai sus dacă cetățeanul Uniunii Europene a încheiat un parteneriat înregistrat cu o altă persoană, indiferent de cetățenie, acest parteneriat nu-i va conferi persoanei în cauză dreptul de a-și urma partenerul, cetățean al Uniunii Europene, într-un stat membru al Uniunii Europene decât dacă legislația statului membru gazdă tratează parteneriatul ca echivalent al căsătoriei. În acest sens, în considerarea dispozițiilor relevante ale sistemului legislativ român, dispozițiile Directivei 2004/38/CE prin care *partenerul* este considerat a fi membru de familie, nu vor fi transpuse prin prezentul act normativ.

Totodată, art.3 alin.2 din Directiva 2004/38/CE prevede faptul că *fără a limita vreun drept la liberă circulație și rezidență deja obținut de persoanele vizate, statul membru gazdă, în conformitate cu legislația națională, va facilita intrarea și rezidența următoarelor categorii de persoane:*

a) *orice alți membri de familie, indiferent de cetățenie, care nu se încadrează în definiția art. 2 pct. 2 și care, în statul de unde au venit, se află în întreținerea cetățeanului Uniunii Europene care are dreptul de rezidență sau fac parte din "gospodăria" acestuia, ori în situația în care motive medicale întemeiate reclamă cu necesitate asistența membrului de familie de către cetățeanul Uniunii Europene;*

b) *partenerul cu care cetățeanul UE are o relație de durată, atestată corespunzător.*

În virtutea acestor prevederi, statelor membre ale Uniunii Europene le revine sarcina de a crea cadrul legal intern care să permită facilitarea intrării și șederii pe teritoriul lor a acestor categorii de persoane. În acest sens a fost necesară definirea în prezentul act normativ a noțiunii de *partener* și extinderea noțiunii de *persoană aflată în întreținere* și în ceea ce privește persoanele care, din motive medicale întemeiate, au nevoie de asistența personală a cetățeanului Uniunii Europene.

În vederea alinierii totale a legislației naționale la acquis-ul european în materie de libera circulație a persoanelor, propunerile de modificare și completare vizează următoarele aspecte:

- Uniformizarea prevederilor legislației naționale în ceea ce privește folosirea conceptului de "*drept de rezidență*", ca drept superior conferit în virtutea calității de cetățean al Uniunii Europene sau de membru de familie a unui cetățean al Uniunii Europene. Folosirea acestui termen este motivată de nevoia de a face o diferențiere clară între regimul juridic aplicabil acestor categorii de persoane în comparație cu cel de care se bucură cetățenii statelor terțe.

- Pentru deplina aliniere cu prevederile Directivei 2004/38/CE în ceea ce privește categoriile de persoane care beneficiază de libera circulație a persoanelor, a fost propusă extinderea domeniului de aplicare a definiției "*persoanelor aflate în întreținere*" și la acele persoane care în țara de origine sau de proveniență, gospodăresc împreună cu cetățeanul Uniunii Europene, ori se află în situația în care, din motive medicale întemeiate, este necesară asistența personală a acestuia.

- Includerea între categoriile de persoane care beneficiază de dreptul la liberă circulație (dar nu ca membru de familie) a "*partenerului*", dacă parteneriatul este

înregistrat conform legii din statul membru de origine sau de proveniență sau poate fi dovedit. Acest lucru nu presupune recunoașterea parteneriatului ca instituție de stare civilă în sensul legislației naționale cu privire la dreptul familiei, ci recunoașterea unui drept de liberă circulație și rezidență a persoanelor în cauză în baza statutului de partener recunoscut de legislația statului de origine sau de proveniență.

- Stabilirea tipului vizei de intrare necesară pentru admiterea membrilor de familie ai unui cetățean al Uniunii Europene care sunt cetățeni ai unui stat terț.

- Pentru alinierea cu prevederile Directivei 2004/38/CE, este necesară înlocuirea sintagmei "*sunt asigurați în sistemul de asigurări sociale de sănătate din România*" cu sintagma „*au asigurare de sănătate recunoscută în sistemul asigurărilor sociale de sănătate din România*” care dă posibilitatea cetățenilor UE să folosească pe teritoriul României asigurările de sănătate încheiate în statele membre de origine care sunt recunoscute de statul român.

- În vederea creării unor instrumente necesare punerii în aplicare a ordonanțelor de declarare ca indezirabil și a măsurii de siguranță a expulzării, au fost introduse prevederi referitoare la *posibilitatea dispunerii de către procuror a măsurii de luare în custodie publică*:

- a persoanelor care sunt declarate indezirabile și care nu pot fi îndepărtate imediat de pe teritoriul României;

- a membrilor de familie ai cetățenilor UE care nu părăsesc teritoriul României în termenul acordat de instanță ca urmare a luării măsurii de expulzare și care nu pot fi îndepărtați imediat.

- Introducerea dreptului de a solicita reducerea perioadei de interdicție pentru persoanele declarate indezirabile sau împotriva cărora s-a dispus măsura expulzării.

- În cazul în care măsura expulzării urmează a fi pusă în executare după o perioadă mai mare de 2 ani de la dispunerea măsurii, a fost introdusă obligativitatea pentru *Autoritatea pentru străini* de a se adresa instanței de executare pentru a se verifica dacă persoana în cauză mai reprezintă o amenințare reală și prezentă la ordinea publică sau securitatea națională ori dacă au intervenit schimbări materiale în circumstanțele care au determinat dispunerea măsurii de expulzare.

- Stabilirea unor *sanțiuni contravenționale* pentru neîndeplinirea unor obligații legate de prezentarea la autoritățile competente în vederea luării în evidență și eliberarea documentelor, precum și de declararea la autorități a modificărilor intervenite cu privire la nume, prenume cetățenie, reședință sau domiciliu, stare civilă, pierderea sau furtul documentelor.

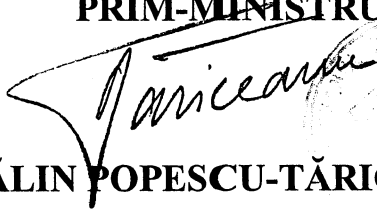
- În vederea stabilirii unor instrumente necesare protejării ordinii publice, siguranței naționale și sănătății publice, sunt propuse următoarele:

- introducerea posibilității stabilirii de către instanță a unor perioade de interdicție pentru persoanele împotriva cărora a fost luată măsura de siguranță a expulzării;

- introducerea posibilității de a dispune efectuarea unor analize medicale scutite de taxe atunci când organele specializate ale Ministerului Sănătății Publice au indicii temeinice că persoana în cauză suferă de una din afecțiunile ce urmează a fi stabilite prin ordin al ministrului sănătății.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 102/2005 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU